

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Факультет педагогіки, психології та мистецтв
Кафедра психології та соціальної роботи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. завідувача кафедри

Галушко Л.Я.

«01» __вересня__ 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП.1.1.2. Методологія психологічних досліджень

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

(шифр, назва галузі)

Спеціальність: 053 Психологія

(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма Психологія бізнесу та управління (перехресний вступ)

(назва)

Форма навчання денна, заочна

(денна, заочна.)

2023 – 2024 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни **Методологія психологічних досліджень** _____

(назва навчальної дисципліни)

розроблена на основі освітньо-професійної програми _____

Психологія бізнесу та управління

(назва ОПП)

навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня

магістр за спеціальністю 053 Психологія

(шифр і назва спеціальності)

Строк навчання: 1 рік 10 місяців

Розробники: доцент, канд. психол. наук, доцент _____ Дметерко Н.В. _____

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри психології та соціальної роботи

Протокол від «01» вересня 2023 року № 2

В.о. завідувача кафедри _____

_____ Галушко Л.Я. _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія психологічних досліджень» для студентів спеціальності 053 Психологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. ЦДУ імені В. Винниченка, 2023. 17 с.

Дметерко Н.В., 2023 рік

© ЦДУ імені В. Винниченка,
2023 рік

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4/4	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативна	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання не передбачено	Спеціальність: 053 Психологія	Рік підготовки	
		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 120/120		Семестр	
		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 5	Освітня програма: Психологія бізнесу та управління	Лекції	
		26 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		26 год.	8 год.
	Лабораторні		
	год.	год.	
	Самостійна робота		
	68 год.	106 год.	
	Індивідуальні завдання:		
	год.		
Вид контролю:			
Екзамен	Екзамен		

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є надати здобувачам знання про організацію та проведення психологічних досліджень, підготувати до самостійного виконання науково-дослідної роботи. Курс спрямований на ознайомлення здобувачів з методологією, методами, методологічними принципами та організацією наукового дослідження в психології.

Завдання:

- ознайомити здобувачів з основними категоріями та методологічними принципами наукового пізнання психології;

- надати знання про особливості методологічних проблем в теоретичній, практичній та побутовій психології;
- надати знання про теоретико-методологічні основи, принципи та організацію науково-дослідницької діяльності,
- підготувати здобувачів до розв'язання завдань науково-дослідної роботи;
- формувати у магістрантів дослідницькі уміння, досвід роботи з джерелами інформації при виконанні науково-дослідницької роботи.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

загальні	фахові
ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК 8. Здатність розробляти та управляти проектами.	СК 1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики. СК 2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості. СК 3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності. СК 5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

- ПР 1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.
- ПР 2. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.
- ПР 3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки,.
- ПР 7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.
- ПР 8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.
- ПР 10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.

Модуль 1. Основи гносеології та методології наукових досліджень в психології.

Тема 1. Методологія психології як самостійна галузь наукового пізнання.

Основні поняття методології психологічної науки. Поняття про наукове пізнання. Методологічні принципи наукового пізнання психології.

Тема 2. Методологія і методи наукових досліджень.

Процес наукового дослідження: види, характеристики, рівні. Об'єкт і предмет наукового пізнання. Методологія наукового пізнання: поняття, класифікаційні рівні і основні принципи. Характеристика методів наукового пізнання. Класифікації методів психології. Неекспериментальні психологічні методи. Експериментальні методи. Їх характеристика. Математичні та статистичні методи в психології. Емпіричне пізнання: поняття, роль і завдання. Теоретичне пізнання: поняття, роль і завдання. Загальнологічні методи досліджень.

Тема 3. Методологічні проблеми психології та криза психологічної науки.

Особливості методологічних проблем в теоретичній, практичній та побутовій психології. Характеристика кризового стану методології психологічної науки. Методологічна криза та типи психологічних парадигм.

Тема 4. Методологічні принципи психології.

Методологічні принципи в сучасній психології. Принцип детермінізму. Діяльнісний підхід у психології і принцип активності. Принцип розвитку. Раціогуманізм як методологічний принцип. Принцип системності в психологічній науці.

Тема 5. Організація наукового дослідження та оцінка його ефективності.

Специфіка наукового і повсякденного пізнання. Проблематика наукових досліджень. Науково-дослідна діяльність студентів. Вибір теми та реалізація наукового дослідження. Оцінка ефективності наукового дослідження.

Тема 6. Інформаційна база наукового дослідження.

Поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень. Джерела інформації та їх використання в науково-дослідницькій роботі. Особливості інформаційного пошуку при проведенні наукового дослідження. Техніка роботи зі спеціальною літературою.

Модуль 2. Праксеологія наукових досліджень.

Тема 7. Наукові роботи.

Особливості наукової роботи. Навчальні наукові роботи. Курсова робота. Дипломна, магістерська робота: написання, оформлення, захист. Дисертаційна робота як вид наукового твору.

Тема 8. Апробація та публікація результатів наукового дослідження

Складання звітів про науково-дослідні роботи і публікація їх результатів. Апробація наукових матеріалів. Наукові публікації: поняття, різновиди, основні вимоги. Наукова стаття. Виступ, доповідь, інформаційне повідомлення на семінарах, наукових, науково-практичних конференціях, симпозиумах. Підготовка реферату. Наукометричні бази даних та показники цитованості науковця. Визначення обсягу наукових праць. Впровадження завершених науково-дослідних робіт.

Тема 9. Науковий текст: різновиди, специфіка та основні вимоги до підготовки.

Специфіка і структура наукового тексту. Мова і стилістика наукового тексту.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	СРС		л	п	лаб	інд	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1/Модуль 1. Основи гносеології та методології наукових досліджень в психології.												
Тема 1. Методологія психології як самостійна галузь наукового пізнання.	11	2	2			7	13	2				11
Тема 2. Методологія і методи наукових досліджень.	17	4	4			9	14		2			12
Тема 3. Методологічні проблеми психології та криза психологічної науки.	10	2	2			6	12					12
Тема 4. Методологічні принципи психології.	10	2	2			6	13	2				11
Тема 5. Організація наукового дослідження та оцінка його ефективності.	17	4	4			9	16	2	2			12

Тема 6. Інформаційна база наукового дослідження.	17	4	4			9	14		2			12
Разом з розділом	82	18	18			46	82	6	6			70
Розділ 2/Модуль 2. Праксеологія наукових досліджень.												
Тема 7. Наукові роботи.	10	2	2			6	12					12
Тема 8. Апробація та публікація результатів наукового дослідження.	17	4	4			9	14		2			12
Тема 9. Науковий текст: різновиди, специфіка та основні вимоги до підготовки.	11	2	2			7	12					12
Разом за Розділом 2												
Усього годин	38	8	8			22	38	-	2			36
ІНДЗ												
ІНДЗ			-	-		-			-	-	-	
Усього годин	120	26	26			68	120	6	8			106

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

4.1.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Розділ 1/ Модуль 1. Основи гносеології та методології наукових досліджень в психології.	
1.	Тема 1. Методологія психології як самостійна галузь наукового пізнання.	2
2.	Тема 2. Методологія і методи наукових досліджень.	4
3.	Тема 3. Методологічні проблеми психології та криза психологічної науки.	2
4.	Тема 4. Методологічні принципи психології.	2
5.	Тема 5. Організація наукового дослідження та оцінка його ефективності.	4
6.	Тема 6. Інформаційна база наукового дослідження.	4
.	Розділ 2/ Модуль 2. Праксеологія наукових досліджень.	
7.	Тема 7. Наукові роботи.	2
8.	Тема 8. Апробація та публікація результатів наукового дослідження.	4
9.	Тема 9. Науковий текст: різновиди, специфіка та основні вимоги до підготовки.	2
	Всього	26

4.1.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Розділ 1/ Модуль 1. Основи гносеології та методології наукових досліджень в психології.	
1.	Тема 1. Методологія психології як самостійна галузь наукового пізнання.	2
2.	Тема 2. Методологія і методи наукових досліджень.	
3.	Тема 3. Методологічні проблеми психології та криза психологічної науки.	
4.	Тема 4. Методологічні принципи психології.	2
5.	Тема 5. Організація наукового дослідження та оцінка його ефективності.	2
6.	Тема 6. Інформаційна база наукового дослідження.	
.	Розділ 2/ Модуль 2. Праксеологія наукових досліджень.	
7.	Тема 7. Наукові роботи.	
8.	Тема 8. Апробація та публікація результатів наукового дослідження.	
9.	Тема 9. Науковий текст: різновиди, специфіка та основні вимоги до підготовки.	
	Всього	6

4.2. Теми семінарських (практичних) занять

4.2.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Розділ 1/ Модуль 1. Основи гносеології та методології наукових досліджень в психології.	
1.	Тема 1. Методологія психології як самостійна галузь наукового пізнання.	2
2.	Тема 2. Методологія і методи наукових досліджень.	4
3.	Тема 3. Методологічні проблеми психології та криза психологічної науки.	2
4.	Тема 4. Методологічні принципи психології.	2
5.	Тема 5. Організація наукового дослідження та оцінка його ефективності.	4
6.	Тема 6. Інформаційна база наукового дослідження.	4
.	Розділ 2/ Модуль 2. Праксеологія наукових досліджень.	
7.	Тема 7. Наукові роботи.	2
8.	Тема 8. Апробація та публікація результатів наукового дослідження.	4
9.	Тема 9. Науковий текст: різновиди, специфіка та основні вимоги до підготовки.	2
	Всього	26

4.2.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Розділ 1/ Модуль 1. Основи гносеології та методології наукових досліджень в психології.	
1.	Тема 1. Методологія психології як самостійна галузь наукового пізнання.	
2.	Тема 2. Методологія і методи наукових досліджень.	2
3.	Тема 3. Методологічні проблеми психології та криза психологічної науки.	
4.	Тема 4. Методологічні принципи психології.	
5.	Тема 5. Організація наукового дослідження та оцінка його ефективності.	2
6.	Тема 6. Інформаційна база наукового дослідження.	2
.	Розділ 2/ Модуль 2. Праксеологія наукових досліджень.	
7.	Тема 7. Наукові роботи.	
8.	Тема 8. Апробація та публікація результатів наукового дослідження.	2
9.	Тема 9. Науковий текст: різновиди, специфіка та основні вимоги до підготовки.	
	Всього	8

4.3. Теми лабораторних занять – не передбачено

4.4. Завдання для самостійної роботи

4.4.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Розділ 1/Модуль 1. Основи гносеології та методології наукових досліджень в психології.	
1	Тема 1. Методологія психології як самостійна галузь наукового пізнання. Продумайте та у вигляді тез опишіть виступ психолога перед колегами з приводу значення методологічного знання для психології	7
2	Тема 2. Методологія і методи наукових досліджень. Проаналізуйте категорії «методологія», «метод» та «методика». Взаємозв'язок методології, методів та методики психологічного дослідження.	9
3	Тема 3. Методологічні проблеми психології та криза психологічної науки. Виділіть основні моменти критики психології свідомості в різних школах (біхевіоризм, психоаналіз, гештальтпсихологія і т.д.). Результати зафіксуйте у таблиці.	6
4	Тема 4. Методологічні принципи психології. Підготуйте презентацію за одним із методологічних принципів психології (на вибір).	6
5	Тема 5. Організація наукового дослідження та оцінка його ефективності. Складіть схему «Класифікація методів наукового дослідження». Складіть таблицю «Теоретичні методи дослідження», Складіть таблицю «Емпіричні методи дослідження».	9
6	Тема 6. Інформаційна база наукового дослідження. Ознайомтесь з прикладами оформлення списку використаних джерел, відповідно до ДСТУ 8302:2015 Оберіть тему дослідження. Знайдіть наукові джерела з цієї теми, опрацюйте їх та оформіть відповідно до ДСТУ.	9
	Розділ 2/Модуль 2. Праксеологія наукових досліджень.	
7.	Тема 7. Наукові роботи. Складіть таблицю «Види наукових робіт».	6
8.	Тема 8. Апробація та публікація результатів наукового дослідження. Опрацьовані наукові джерела до теми дослідження (див. завдання до теми 6) презентуйте у вигляді доповіді, статті, тез конференції та ін. Самостійно опрацюйте питання: «Наукометричні бази даних та показники цитованості науковця». Складіть таблицю «Наукометричні бази даних».	9
9.	Тема 9. Науковий текст: різновиди, специфіка та основні вимоги до підготовки. Підберіть зразки наукових текстів та проаналізуйте особливості їх написання (структури).	7
	Всього	68

4.4.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Розділ 1/Модуль 1. Основи гносеології та методології наукових досліджень в психології.	
1	Тема 1. Методологія психології як самостійна галузь наукового пізнання. Продумайте та у вигляді тез опишіть виступ психолога перед колегами з приводу значення методологічного знання для психології	11
2	Тема 2. Методологія і методи наукових досліджень. Проаналізуйте категорії «методологія», «метод» та «методика». Взаємозв'язок методології, методів та методики психологічного дослідження.	12
3	Тема 3. Методологічні проблеми психології та криза психологічної науки. Виділіть основні моменти критики психології свідомості в різних школах (біхевіоризм, психоаналіз, гештальтпсихологія і т.д.). Результати зафіксуйте у таблиці.	12
4	Тема 4. Методологічні принципи психології. Підготуйте презентацію за одним із методологічних принципів психології (на вибір).	11
5	Тема 5. Організація наукового дослідження та оцінка його ефективності. Складіть схему «Класифікація методів наукового дослідження». Складіть таблицю «Теоретичні методи дослідження», Складіть таблицю «Емпіричні методи дослідження».	12
6	Тема 6. Інформаційна база наукового дослідження. Ознайомтесь з прикладами оформлення списку використаних джерел, відповідно до ДСТУ 8302:2015 Оберіть тему дослідження. Знайдіть наукові джерела з цієї теми, опрацюйте їх та оформіть відповідно до ДСТУ.	12
	Розділ 2/Модуль 2. Праксеологія наукових досліджень.	
7.	Тема 7. Наукові роботи. Складіть таблицю «Види наукових робіт».	12
8.	Тема 8. Апробація та публікація результатів наукового дослідження. Опрацьовані наукові джерела до теми дослідження (див. завдання до теми б) презентуйте у вигляді доповіді, статті, тез конференції та ін. Самостійно опрацюйте питання: «Наукометричні бази даних та показники цитованості науковця». Складіть таблицю «Наукометричні бази даних».	12
9.	Тема 9. Науковий текст: різновиди, специфіка та основні вимоги до підготовки. Підберіть зразки наукових текстів та проаналізуйте особливості їх написання (структури)..	12
	Всього	106

4.5. Індивідуальне навчально-дослідне завдання – не передбачено

4.6. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Методологія психологічних досліджень» передбачено комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу.

З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання. Це – комп'ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, кейс-метод, проектний метод тощо).

За джерелами знань на заняттях використовуються словесні (розповідь, бесіда, лекція) та практичні методи.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються проблемно-інформаційний, проектно-пошуковий, дослідницький методи.

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються наступні методи навчання:

1) Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна лекція);
- наочні (презентація, демонстрування);
- практичні методи (вправи; практичні завдання).

2) Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- метод проблемного викладу матеріалу;
- моделювання життєвих ситуацій;
- мозковий штурм;
- метод опори на життєвий досвід;
- навчальної дискусії.

3) Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- усного контролю;
- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти.

Порядок та критерії виставлення балів

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- екзамен;

- стандартизовані тести;
- реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах.

Використовуються такі методи контролю (усний, письмовий у Google-формі), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль. *Завданням поточного контролю* є перевірка розуміння та засвоєння певної частини учбового матеріалу, рівня сформованості навичок, умінь самостійно опрацьовувати навчальний матеріал, здатності осмислити зміст теми.

Об'єктами поточного контролю знань студента є систематичність та активність роботи на заняттях; виконання завдань для самостійної роботи. Оцінюванню можуть підлягати: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних/семінарських заняттях; активність при обговоренні питань практичного/семінарського/лабораторного заняття; результати тестування тощо.

У разі невиконання завдань поточного контролю студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом завідувача кафедри. Порядок такого контролю регламентований викладачем.

Підсумковий контроль. *Завданням підсумкового контролю* є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

4.8. Перелік програмових питань для самоконтролю:

1. Охарактеризуйте систему методів теоретичного та емпіричного дослідження.
2. Назвіть джерела інформації та їх використання в науково-дослідницькій роботі.
3. Охарактеризуйте особливості методологічних проблем в теоретичній, практичній та побутовій психології.
4. Поняття про наукове дослідження. Види наукових досліджень.
5. Розкрийте місце ідеї та гіпотези у науковому дослідженні.
6. Дайте характеристику категорій «закон», «закономірність», «теорія» як елементів наукового пізнання.
7. Розкрийте особливості емпіричного та теоретичного рівнів пізнання.
8. Класифікація об'єктів наукового пізнання. Вимоги до класифікації.
9. Охарактеризуйте теоретичні методи дослідження.
10. Охарактеризуйте емпіричні методи дослідження.
11. Які основні поняття методології психологічної науки ви знаєте?
12. Назвіть та дайте характеристику структурним рівням методологічного знання.
13. Які форми методології існують?
14. Які ви знаєте моделі розвитку науки?

15. Що таке наукове пізнання?
16. Які особливості психологічного знання виокремлюють?
17. Що таке артефакт?
18. Дайте характеристику методологічним принципам наукового пізнання психології.
19. У чому полягає взаємозв'язок методології, методів та методики психологічного дослідження?
20. Які існують критерії поділу методів психології?
21. Які ви знаєте неекспериментальні психологічні методи?
22. Які експериментальні методи вирізняють у психології?
23. Схарактеризуйте математичні та статистичні методи у психології.
24. Схарактеризуйте теоретичні, практичні та побутові психології.
25. Які існують рівні вияву кризи в науці?
26. Назвіть парадигми у сучасній психології.
27. Який існує порядок проведення наукового дослідження?
28. Схарактеризуйте методи зведення результатів експериментальних досліджень.
29. Які вимоги існують до обробки та оформлення результатів дослідження?
30. Назвіть правила до мови і стилю викладу змісту наукової праці.
31. Які існують прийоми викладення наукових матеріалів?

4.9. Схема нарахування балів, які отримують студенти

Поточний контроль знань						Контрольна робота (підсумкове тестування)	Екзамен	Сума			
Модуль 1			Модуль 2								
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9			
5	5	5	5	5	5	5	5	5	20	Макс.40	100

T1, T2 ... T16 – теми розділів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
35-59	незадовільно	незараховано
1-34	незадовільно	незараховано

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Рекомендована література

Основна:

1. Бірта Г.О. Методологія і організація наукових досліджень. [текст] : навч. посіб. / Г. О. Бірта, Ю.Г. Бургу. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 142 с. [Електронний ресурс] : https://shron1.chtyvo.org.ua/Burhu_Yurii/Metodolohiia_i_orhanizatsiia_naukovy_kh_doslidzhen.pdf
2. Гладкий С. О. Основи наукових досліджень: навчально-методичний посібник. Полтава, 2016. 245 с.
3. Данильян О.Г. Методологія наукових досліджень : підручник / О.Г. Данильян, О.П. Дзьобань. Харків : Право, 2019. 368 с. : [Електронний ресурс] : https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SENMK/OMND.pdf
4. Зацерковний В.І. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В.І. Зацерковний, І.В. Тішаєв, В.К. Демидов. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
5. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : Навч. посібник. / О. В. Крушельницька. – К.: Кондор, 2006. – 204 с.

6. Рибалка В. В. Методологічні питання наукової психології : навч.- метод. посіб. / В. В. Рибалка. – К. : Ніка-Центр, 2003. – 204 с.
7. Савчин М. Методологеми психології: монографія / Мирослав Савчин. – К.: Академвидав, 2013. – 224с
8. Стеченко Д. М. Методологія наукових досліджень. Підручник. / Д. М. Стеченко. – К., Знання, 2007. – 317 с.
9. Туриніна О.Л. Методологія та методи психологічного дослідження: навч.- метод. посіб. / О. Л. Туриніна. Київ : ДП “Вид. дім “Персонал”, 2018. 206 с. Бібліогр.: с. 199–205. : [Електронний ресурс]: https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/metod_psih_dosl.pdf

Допоміжна:

1. Велитченко Л.К., Подшивалкіна В.І. Методологічні та теоретичні проблеми психології: програмний конспективний довідник. Одеса: СВД Черкасов, 2009. 281 с. : [Електронний ресурс] : <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/1644/1/%D0%92%D0%B5%D0%BB%D0%B8%D1%82%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3..pdf>
2. Сватенкова Т.І., Тимошенко О.А. Методологічні та теоретичні проблеми психології: навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2018. 143 с. : [Електронний ресурс]: http://www.ndu.edu.ua/storage/2021/zahal_psy_lib/144_Metodolohichni_ta_teoretychni_problemy_psykholohiyi.pdf
3. Татенко В. О. Методологічні проблеми сучасної психології [Текст] / В. О. Татенко // Педагогіка і психологія. Вісн. Академії педагогічних наук України. К., 2012. —№ 1 (74). с. 14–21.

5.3. Інформаційні ресурси (перелік інформаційних ресурсів)

1. Бірта Г.О. Методологія і організація наукових досліджень. [текст] : навч. посіб. / Г. О. Бірта, Ю.Г. Бургу. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 142 с. [Електронний ресурс] : https://shron1.chtyvo.org.ua/Burhu_Yurii/Metodolohiia_i_orhanizatsiia_naukovykh_doslidzhen.pdf
2. Велитченко Л.К., Подшивалкіна В.І. Методологічні та теоретичні проблеми психології: програмний конспективний довідник. Одеса: СВД Черкасов, 2009. 281 с. : [Електронний ресурс] : <http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/1644/1/%D0%92%D0%B5%D0%BB%D0%B8%D1%82%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3..pdf>

3. Данильян О.Г. Методологія наукових досліджень : підручник / О.Г. Данильян, О.П. Дзьобань. Харків : Право, 2019. 368 с. : [Електронний ресурс] : https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SENMK/OMND.pdf
4. Туриніна О.Л. Методологія та методи психологічного дослідження: навч.-метод. посіб. / О. Л. Туриніна. Київ : ДП “Вид. дім “Персонал”, 2018. 206 с. Бібліогр.: с. 199–205. : [Електронний ресурс]: https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/metod_psih_dosl.pdf

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральноросійському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка» (затверджене вченою радою, протокол №2 від 30.09.2019; №10 від 07.02.2022).